

Nr 344.

Av herr **Lindskog**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m.

De allm. läroverkens gymnasier, vilka med nuvarande läroverksorganisation äro uppbyggda med fyra ringar i anknötning till realskolans femte eller näst sista klass, skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag till omorganisation av det högre skolväsendet i dess proposition till riksdagen nr 116 organiseras dels såsom 4-åriga, likom nu byggda på realskolans näst sista klass, dels såsom 3-åriga, byggda på avslutad realskolekurs. En överblick över fördelningen av de båda gymnasietyperna på de i förslaget upptagna högre läroverken, de föreslagna nya speciella flickläroverken inbegripna, ger vid handen, att sammanlagt 58 gymnasielinjer skulle vara 4-åriga, 49 skulle vara 3-åriga (d. v. s. omkring 45 procent).

I betraktande av den kritiska bedömning, som den 3-åriga gymnasieformen, vilken hittills prövats endast vid en del privata eller kommunala gymnasier, varit föremål för, i synnerhet i anledning av skolkommissionens förslag, som ju på denna punkt syftade till ett generellt genomförande av den 3-åriga gymnasietypen med anknötning till avslutad realskola, vill det synas, som om det ovan angivna utrymmet för denna gymnasietyp i nu föreliggande organisationsförslag vore större än som tills vidare kan vara önskvärt och lämpligt. Det kan ingalunda heller sägas, att departementschefen anfört någon övertygande motivering för omfattningen av sitt förslag i ifrågavarande hänseende. Efter att i det föregående ha redogjort för gymnasiefrågans behandling efter senaste läroverksreform säger departementschefen rörande den omdiskuterade frågan om gymnasiets längd:

»Huvudfrågan här synes mig vara: kan det treåriga gymnasiet leda till det mål, till vilket undervisningen på gymnasialstadiet måste föra? På grund av erfarenhetens vittnesbörd torde denna fråga kunna besvaras jakande. Som jag förut nämnt, finnas i vårt land åtskilliga treåriga gymnasier, och det har vitsordats, att dessa läroanstalter givit ett resultat, som kan betecknas som tillfredsställande. Har ett sådant omdöme kunnat avgivas om det treåriga gymnasiet under de i olika hänseenden delvis ogynnsamma förhållanden, som nuvarande organisation och arbetssätt onekligen medföra, synas utsikterna till ett gott resultat av de treåriga gymnasiernas arbete bliva avgjort gynnsammare, därest på sätt jag förordat gymnasiets timplaner revideras i riktning mot en starkare koncentration med lämplig avlastning samt erforderlig sovring av

kursplanerna. Då härtill kommer, att en anordning med genomgående fyra årsklasser knappast torde medföra något avsevärt gagn för det nyspråkliga gymnasiet och realgymnasiet men däremot lätteligen kan försvaga utbildningen i realskolan, synes man, om hänsyn tages till de skäl i övrigt, som tala för det treåriga gymnasiets upptagande bland våra skolformer, hava god anledning att i erforderlig omfattning giva rum åt ifrågavarande gymnasietyp.»

Det anförda kan, om det godtages, väl anses giva skäl för ett införande av den treåriga gymnasietypen vid våra läroverk »i erforderlig omfattning», som departementschefen säger, men det synes då knappt kunna motivera någon annan tolkning av den så angivna begränsningen än den, att omfattningen bör bestämmas av ett fullt oomtvistligt, verkligt kännbart behov. Departementschefen har icke kunnat vindicera någon pedagogisk styrka hos de treåriga gymnasierna, vilkas resultat han måste inskränka sig till att beteckna såsom »tillfredsställande». Vad han samtidigt säger om en förbättring av det treåriga gymnasiets arbetsresultat genom det inre arbetets omgestaltning och kursernas sovring kan knappt annat än giva ett visst stöd för uppfattningen om dess pedagogiska underlägsenhet i förhållande till det 4-åriga gymnasiet, en underlägsenhet som givetvis kommer att bestå, i samma mån som den inre reformen företages även vid detta senare, såsom väl avsett är.

I sin fulla belysning har denna underlägsenhet bäst kommit genom de s. k. skolsakkunnigas sammanfattande undersökning av frågan om det fyraåriga och det treåriga gymnasiets relativa värden (Betänkandet s. 234 ff.). Resultaten av de sakkunnigas jämförande prövning äro i korhet: Det 4-åriga gymnasiet får mera tid på sig att med lugn planmässighet genomföra sitt bildningsarbete; det kan tidigare sammansmälta de i kunskap och erfarenhet olika utrustade lärjungarna till en enhetlig arbetsgemenskap och med lugnare arbetstakt föra dem till det föresatta studiemålet; tiden tillåter mera dröjande vid karakteristiska företeelser, så värdefullt för studiets fördjupande; det är förmånligare för de klassiska språkens studium och för gymnasiestudiernas specialisering.

Dessa av de sakkunniga andragna synpunkter, vilkas betydelse icke kan förnekas, motivera allt för väl den försiktighet, som departementschefen iakttagit i sin pedagogiska värdesättning av det treåriga gymnasiet och den begränsning av dess genomförande, som han principiellt angivit i förut citerade uttalanden. Emellertid har han tydligen av »de skäl i övrigt, som tala för det treåriga gymnasiets upptagande bland våra skolformer», låtit leda sig till att giva en praktisk tillämpning av nämnda begränsningskrav, som synes påkalla en närmare prövning, då han gjort inemot hälften av de föreslagna gymnasielinjerna 3-åriga. Dessa skäl, sådana de framgå av skolsakkunnigas sammanfattning, äro: Det 3-åriga gymnasiet kan byggas på avslutad realskola; valet av studieriktning kan uppskjutas ett år; lämpligheten för gymnasiestudier kan då säkrare bedömas; elever, som icke bo på gymnasieorten, kunna eventuellt stanna hemma ett år längre. Till dessa synpunkter lägger departementschefen själv: att anordningen med fyra årsklasser knappast torde medföra något avsevärt gagn för det nyspråkliga och realgymnasiet men kan försvaga utbildningen i realskolan.

Då de här angivna skälen, som sagt, få antagas ha motiverat den praktiska tillämpningen av departementschefens allmänna formel för det 3-åriga gymnasiet genomförande, synes det nödvändigt att något pröva deras bärkraft.

Vad då först beträffar det förhållandet, att det 3-åriga gymnasiet bygges på avslutad realskola, kan detta knappt sägas vara ett sakskäl för den 3-åriga gymnasieorganisationen. Sakligt sett blir det snarare ett skäl emot denna organisation, då givetvis den praktiska inriktning, som realskolans avslutningsklass bör äga, för bort från den gymnasiala studievägen och såmedelst förorsakar den anhopning av gymnasialt lärostoff och den forcering av studierna, som gärna känneteckna det 3-åriga gymnasiet. Man bör i detta sammanhang också taga i betraktande, att det tidigare inriktandet på gymnasiet eget studiemål och den med differentieringen förbundna sovringen av elevmaterialet giva det 4-åriga gymnasiet ett mycket betydande tillskott i pedagogiskt värde i jämförelse med det 3-åriga. Å andra sidan är det också svårt att inse, vad realskolan för sin del skulle ha att vinna av att gymnasiet anknutes först till dess sista klass eller att förlora på att anknytningen sker ett år tidigare. Departementschefens tal om en försvagning av utbildningen i realskolan genom sistnämnda anordning är på intet sätt motiverad och förefaller mycket svårbegriplig. Vad hans dessförinnan anförda skäl beträffar, att det nyspråkliga och realgymnasiet ej kunna ha avsevärt gagn av anordningen med fyra årsklasser, så har det på sin höjd värde blott såsom ett försvar för dessa båda gymnasielinjers 3-årighet men utgör intet positivt skäl för den 3-åriga gymnasietypen. Komma så de båda skälen, att valet av studieriktning vid anknytning till avslutad realskola uppskjutes ett år och att lämpligheten för gymnasiestudier då säkrare kan avgöras. Utan att förneka all giltighet hos dessa skäl, torde man dock knappast kunna tillmäta dem någon större praktisk betydelse. Vid den ålder det här gäller (omkr. 16 år), kan näppeligen ett års uppskov ha något större praktiskt värde. Är valet av studieriktning svårt det ena året, till följd av odeciderade anlag, så blir det sällan lättare det andra året, och har inte lämpligheten för fortsatta studier kunnat avgöras före inträdet i realskolans avslutningsklass, så lär den sällan kunna bestämmas med större säkerhet efter ytterligare ett år på skolbänken. Mera beaktande förtjänar för visso den sista av de sakkunniga andragna synpunkten: att vissa elever kunna stanna ett år längre i hemmet, och det torde kunna sägas, att detta är det enda bärande skäl, som kan uppställas, för åtminstone ett partiellt genomförande av 3-årig gymnasieorganisation. De fördelar för ungdomen, som äro förenade med ett sådant längre kvarblivande i fädernehemmet, kunna helt visst mången gång uppväga de olägenheter, som i uppfostringshänseende vidlåda det 3-åriga gymnasiet lärogång, och när därför den förmån det här gäller synes kunna ifrågakomma i större omfattning, då men endast då får anordnandet av en 3-årig gymnasielinje anses ha bärande skäl för sig. I betraktande av det 3-åriga gymnasiet omvittnade olägenheter i jämförelse med det 4-åriga torde man böra noga hålla denna princip i sikte. Det kommer emellertid vid dess tillämpning an på det kvantitativa måttet för behovet, och detta bör bestämmas av tillströmningen av elever från annan ort än gymnasie-

staden. Blott där denna tillströmning kan beräknas tillnärmelsevis fylla den 3-åriga gymnasielinjen har denna fulla skäl för sig. Följaktligen om två gymnasiestäder icke var för sig kunna draga till sig tillräckligt antal elever från annan ort för fyllandet av var sin 3-åriga gymnasielinje, bör endast den ena av dem förses med en sådan. Varje elev, som avlägger realskolexamen å ort, där icke gymnasium finnes, och önskar vinna inträde i 3-årigt gymnasium, kan icke rimligtvis begära, att ett sådant skall stå till hans tjänst i allra närmaste gymnasiestad, utan bör kunna nöja sig med, om ett 3-årigt gymnasium blott finnes inom rimligt räckhåll. Det gäller här att taga tillräcklig hänsyn icke blott till den enskildes bekvämlighet utan icke mindre till det allmänna bästa, vilket otvivelaktigt befordras bäst av gymnasiernas organiserande som 4-åriga i största möjliga omfattning. I den praktiska utformningen har icke ecklesiastikministern gjort rätt åt de här anlagda synpunkterna, då han föreslagit 3-åriga gymnasielinjer i de flesta gymnasiestäder och i ett flertal fall dubbla sådana, därvid mången gång vid sidan av en enstaka 4-årig linje. Behovet, så fattat som ovan angivits, kan omöjligen, i betraktande av att vid flertalet läroverk dock den övervägande delen av lärjungarna på gymnasiet äro från läroverksstaden, kräva en så omfattande användning av denna gymnasieform, och de talrika 3-åriga gymnasielinjerna måste då fyllas till väsentlig del med lärjungar från resp. gymnasiestäder själva, vilka skulle ha varit bättre betjänta med den pedagogiskt fördelaktigare 4-åriga gymnasieformen. Staten kan med ett sådant gymnasiesystem icke annat än inkräkta på sitt eget intresse. Den norm för inrättandet av 3-åriga gymnasier, som departementschefen uppställer: »Där ett läroverks gymnasium i större omfattning rekryteras eller kan beräknas bliva rekryterat från närliggande statsrealskolor (samskolor) och kommunala mellanskolor, där är behovet av 3-årigt gymnasium tydligt ådagalagt», må vara riktigt i och för sig, men den torde böra tillämpas med vida större moderation, i den riktning, som i det föregående angivits.

Det kan icke förnekas, att betänkligheterna mot det 3-åriga gymnasiet ur pedagogisk synpunkt måste göra sig desto mera gällande, i den mån lärjunge-rekryteringen i detsamma förutsättes skola ske från de kommunala mellanskolorna och realskolor av deras typ. Efter allt vad som framkommit i den långa skoldiskussionen och i synnerhet genom de skolsakkunnigas jämförande prövning av de olika skoltyperna torde det få anses tydligt, att den 4-åriga realskoletypen på 6-årig grundskola tvingar till en mera forcerad och ansträngande arbetstakt än den, som kan tillämpas i en realskola av längre typ. Att faran för en viss relativ ytlighet därvid icke är utesluten synes uppenbart. Dessa samma relativa brister häfta emellertid, såsom omnämnts i det föregående, just också vid den 3-åriga gymnasieformen, varför en sjuårig lärogång genom 4-årig realskola och 3-årigt gymnasium kommer att innebära en förstärkt fara för ungdomen i såväl hygieniskt som intellektuellt avseende. Detta synes vara ett grundläggande och direkt skäl för den strängaste återhållsamhet i fråga om upprättande av 3-åriga gymnasier, i enlighet med de grundsatser, som förut antytts.

I den mån det i ifrågavarande hänseende gäller den kvinnliga ungdomen,

framstå de hygieniska synpunkterna med en alldeles särskild styrka. Vilken fara för denna ungdom ett forcerat och alltför påfrestande studiearbete under en så lång följd av år, till stor del i en i fysiskt och psykiskt utvecklingshänseende mycket ömtålig ålder, inses utan närmare argumentering. Denna tanke synes emellertid ha varit främmande för departementschefen, då han föreslagit organisation för de nya, särskilt för flickor avsedda högre läroverk, som enligt propositionen skulle upprättas i Stockholm, Göteborg, Malmö och Hälsingborg med 4-årig realskola och på denna byggt 3-årigt gymnasium. Varför icke hellre en 4-årig gymnasieorganisation föreslagits för dessa läroverk är desto svårare att inse, som ifrågavarande flickgymnasier säkerligen i väsentligaste omfattning torde få antagas bli rekryterade av lärjungar från resp. läroverks egen realskola eller i varje fall från läroverksstaden, blott till en ringa del från annan ort. Att ett 4-årigt gymnasium, anknyttande till den 4-åriga realskolans tredje klass skulle giva möjlighet till en lugnare arbetstakt och ett fördjupat studiearbete och således erbjuda mindre fara för en ödsdiger överansträngning låter sig helt visst icke förneka.

I alldeles särskild grad äger detta sin giltighet i fråga om latingymnasiet, som först och främst finnes representerat vid de föreslagna flickläroverken. Svårigheterna med utrymmet för de klassiska språken inom ett 3-årigt gymnasium äro ju allmänt kända och vittnade. De stå icke att övervinna utan en osund belastning av lassocemat. Departementschefen har icke heller kunnat förbise dem, och hans principiella överväganden härom äro sådana, att man skulle väntat förslag av honom till 3-åriga latingymnasier endast i fall med en övermäktig motivering för anordnandet av sådant gymnasium. Under nytt åberopande av de möjligheter till en reduktion av de 3-åriga gymnasiernas vanskligheter, som den i propositionen diskuterade omläggningen av studiearbetet och samtidigt förutsatta sovringen av kurserna skola medföra, upptager han ett avsevärt antal latingymnasielinjer i förslaget, först, såsom redan sagts, vid samtliga fyra föreslagna flickläroverk och därutöver, vid icke mindre än 13 läroverk, tillsammans således 17. Det kan väl med bestämdhet sägas, att ecklesiastikministern här gått vida längre än nöden krävt. Att detta först och främst skett i fråga om flickläroverken har förut visats; det har för visso skett även i övriga fall. Om överhuvud taget den pedagogiskt sett erkänt otillfredsställande 3-åriga gymnasieformen med de klassiska språken hopträngda inom en tidsram av endast tre år skall erhålla en plats inom det statliga läroverksystemet, torde man ha alla skäl till att blott mera försöksvis anordna ett ringa fåtal sådana gymnasielinjer, exempelvis fem, placerade i skilda delar av landet.

Ett synnerligen viktigt moment i frågan om gymnasiets organisation utgör linjedelningsproblemet. Trots den långa diskussion, som pågått i denna fråga alltsedan den senaste läroverksreformens verkningar i fråga om gymnasiets anordning började skönjas, kan det knappt sägas, att den ännu är tillfredsställande utredd. Emot systemet med alternativa fixa studielinjer har alltmera tanken på en smidigare, variabel ämnesgruppering kring de huvudlinjer, som de nuvarande gymnasielinjerna bilda, och vilken gäve mera rätt åt individuella anlag och studiesyften gjort sig gällande. Sättet för denna tankes realiserande

har emellertid ännu icke blivit klarlagt. Å andra sidan har den utbyggnad av hittills gällande fasta linjesystem, i första hand med en s. k. nyspråklig linje, som först på allvar föreslagits av skolkommissionen, blivit föremål för stora och ganska utbredda betänkligheter. Frånvaron av ett centralt, strängt formellt och logiskt bildande ämne inom denna linje har föranlett starka tvivel på dess allmänna bildningsvärde såväl som i synnerhet dess bärkraft som underlag för ett vetenskapligt studiearbete. Att upprättandet av en nyspråklig linje under sådana förhållanden icke borde ifrågakomma annat än i försökssyfte synes uppenbart, och ecklesiastikministern får väl också antagas principiellt ha intagit denna ståndpunkt. Den omfattning av försöksverksamheten i fråga, som förslaget innebär, synes dock vara större än försiktighet och lämplighet bjuda. Inalles ha tolv nyspråkliga linjer föreslagits, av vilka endast två 4-åriga, de övriga tio 3-åriga. En minskning till hälften av detta antal kan på goda grunder krävas.

Med hänsyn till vad som härmed anförts rörande gymnasietts organisation, i vad det gäller inrättandet av 3-åriga gymnasielinjer och försök med nyspråklig gymnasielinje, borde, synes det, ungefär följande fördelningsschema för nyanordningarna kunna tagas i övervägande. Samtliga å detsamma upptagna 3-åriga gymnasielinjer torde, för att till fullo tjäna sitt syfte att uppsamla dem, som efter avlagd realskolexamen besluta sig för att bedriva gymnasiala studier, vara anordnade som samgymnasier.

	3-åriga realgymn.	3-åriga lating.	3-åriga nyspr. g.	4-åriga nyspr. g.
Stockholm	1	1	—	2 *
Eskilstuna	1	—	—	—
Norrköping	1	—	—	—
Jönköping	1	—	—	—
Kalmar	1	—	—	—
Karlskrona	—	1	—	—
Malmö	1	—	—	1 **
Lund	—	1	—	—
Hälsingborg	—	—	1	—
Göteborg	1	—	1	—
Skara	—	1	—	—
Karlstad	1	—	—	—
Falun	1	—	—	—
Gävle	1	—	—	—
Härnösand	—	1	—	—
Sundsvall	—	—	1	—
Luleå	1	—	—	—

* Det ena vid Nya Elementarskolan, det andra vid det nya flickläroverket.

** Vid det nya flickläroverket.

I samma kapitel, där frågan om gymnasiet behandlas, upptages även frågan om inrättandet av s. k. lyceer eller läroverk utan realskolexamen och med

sammanhängande lärogång fram till studentexamen. Resultatet av prövningen blir, att departementschefen finner sig böra föreslå ett mindre antal 6-åriga lyceilinjer, byggande på genomgången fullständig folkskolekurs, nämligen ett tredelat lyceum med latin-, nyspråklig och real linje vid nuvarande statens provskola Nya Elementarskolan i Stockholm, vilken läroanstalt därmed skulle helt ombildas efter lyceityp, vidare en lyceilinje med latin vid vartdera av läroverken i Uppsala, Malmö, Lund, Härnösand och Göteborg: latinläroverket, samt en reallyceilinje vid Göteborgs realläroverk, tillsammans 9 lyceilinjer.

Då skolkommissionen i sitt förslag upptog ett antal sjuåriga lyceer, så skedde detta uppenbart i känslan av att den normala läroverkstypen i detta förslag, den med 4-årig realskola och 3-årigt gymnasium på fullständig 6-årig folkskola byggda läroverksorganisationen, led av pedagogiska brister, vilkas verkningar kommissionen i viss omfattning ville neutralisera genom inrättandet av ett antal läroverk med enhetlig och därigenom pedagogiskt effektivare lärogång. Kommissionen tillbakavisade därvid med bestämdhet tanken på en avkortning av dessa läroverk med ett år i och för ett undvikande av studietidens med enhetsskolestystemet förknippade förlängning, då nämligen en sådan avkortning alltför starkt skulle nedbringa just lyceiformens pedagogiska effektivitet och kommissionen följaktligen icke med densamma skulle nå sitt härförut omnämnda syfte. När sedermera det oaktat den 6-åriga lyceiformen med all energi fördes fram i diskussionen om skolreformen, skedde detta uteslutande i syfte att uppvisa en utväg att vid ett genomförande av den radikala botten-skoletanken åtminstone i viss omfattning undvika skoltidens förlängning. Det var också ur denna synpunkt, som de sakkunniga ägnade tanken på 6-åriga lyceer en relativt grundlig prövning och uppgjorde förslag till kursplaner för sådana lyceer. I sin utredning nämna de sakkunniga bland annat, att en minoritet inom 1919 års danska skolkommission, som för några år sedan avgav sitt betänkande, just framfört tanken på 6-årigt gymnasium byggande på femte folkskoleklassen, ett förslag som dock utförligt kritiserats av majoriteten, vilken av ett sådant gymnasium befarade försämrade studieresultat, stark ämnessträngsel, betydande risk för överansträngning samt till följd av gymnasiets isolerade ställning en tendens till klasskola. De sakkunniga komma i sin granskning av den hos oss föreslagna 6-åriga lyceitypen, som ur vissa synpunkter kunde synas äga sina förtjänster, till liknande kritiska resultat och framhäva i synnerhet dess hygieniska risker. Endast under vissa betryggande förutsättningar, såsom strängt urval av lärjungematerialet med hänsyn såväl till intellektuell som fysisk utrustning och sparsamt upptagande av elever från andra skolformer, anse de sakkunniga över huvud tillrädligt att pröva den 6-åriga lyceitypen.

I föreliggande förslag av Kungl. Maj:t har de sakkunnigas reserverade ställning till frågan om det 6-åriga lyceet åtminstone så till vida övat inflytande, att skolformen i fråga blott erhållit ovan omnämnda begränsade omfattning, med karaktär av försöksanordning, för att eventuellt i en framtid erhålla ett bredare rum i vårt skolsystem.

Det torde emellertid kunna sägas, att betänkligheterna emot denna skoltyp

äro så många och av så allvarlig art, att den över huvud taget icke borde ha beretts någon plats i föreliggande skolförslag. Utöver den kritik, som kommit skoltypen i fråga till del, må här särskilt framhållas, att i Finland en likartad skolform varit föremål för praktiska försök, vilka lett till ett snart sagt katastrofalt resultat. Om dock något försök skulle ha kommit i fråga, så borde detta ha stannat vid något enstaka sådant och med väsentligen annan uppgift än den i förslaget åsyftade. För beredande av möjlighet att ernå studentexamen på kortare tid än den enligt enhetsskolesystemet erforderliga bliva uppenbart 6-åriga lyceer varken behöfliga eller önskvärda, i samma mån som läroverk finnas, byggande på kortare gundskolestadium och med normal tid för studiemålets uppnående. Däremot torde ett behov förefinnas av en läroanstalt i riket, som med kortaste möjliga studietid och starkt sammanträngd lärogång, såsom förhållandet skulle bliva med ett 6-årigt lyceum, kunde föra sådana elever till detta mål, vilka alltför sent upptagit studier för studentexamen. En sådan anstalt borde emellertid förläggas till helt annan ort än som föreslagits för flertalet av de i propositionen upptagna lyceerna, nämligen på en mera avskild och billig plats. Till den borde även knytas effektiva studiestipendier i och för tillvaratagandet av obemedlade, försenade studiebegåvningar. Tanken på internatanordning torde också förtjäna beaktande. Förslagsvis må nämnas Strängnäs såsom en för ändamålet lämplig ort. Starka skäl tala för ett indragande av det i denna stad förlagda folkskoleseminariet. En ombildning av detta till ett läroverk av antydd art kunde vara motiverad.

Med hänvisning till vad som här anförts hemställer undertecknad,

1. att riksdagen må, med avslag på Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser förändring av nuvarande organisation av gymnasierna vid de allmänna läroverken och inrättande av särskilda lyceelinjer, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes taga de i motionen framförda synpunkterna i hithörande frågor i övervägande och för nästa års riksdag förlägga de förslag, som i anslutning till dessa synpunkter påkallas;

2. att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag i vad det berör gymnasieorganisationen vid de under moment B (sid. 320 ff.) omnämnda läroverken;

3. att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1927—1928 uppföra de i Kungl. Maj:ts förslag berörda anslagen med de belopp, som föranledas av ett bifall till vad under moment 2 yrkats, varvid hemställes, att erforderliga jämkningar må av vederbörande utskott vidtagas.

Stockholm den 15 mars 1927.

Cl. Lindskog.